

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2002/68

Karar Sayısı : 2002/44

Karar Günü : 17.4.2002

R.G. Tarih-Sayı :25.05.2002-24765

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 1.3.1926 günlü, 765 sayılı "Türk Ceza Kanunu"nun 522. maddesinin son fıkrasının "...bu babın ikinci faslında yazılı cürümlerden birini işlemiş olursa cezayı tenkise mahal yoktur." bölümünün, Anayasa'nın 2., 10. ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 7. maddesine aykırılığı ileri sürülerek iptali istemidir.

I- OLAY

Birlikte hareket eden üç sanığın, yağma ve yağmaya eksik kalkışma suçlarını işledikleri ileri sürülerek cezalandırılmaları için açılan kamu davasında, TCK'nun 522. maddesinin üçüncü fıkrasının "...bu babın ikinci faslında yazılı cürümlerden birini işlemiş olursa cezayı tenkise mahal yoktur" bölümünün Anayasa'ya aykırılığı savlarının ciddî olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

II- İTİRAZ KONUSU KURAL

765 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun, itiraz konusu kuralıda içeren 522. maddesi şöyledir:

"Madde 522- Onuncu babda beyan olunan cürümlerin işlenmesinde cürmün mevzuu olan şeyin veya ika edilen zararın kıymeti pek fahiş ise mahkeme cürme mahsus olan cezayı yarısına kadar artırır ve eğer hafif ise yarısına ve eğer pek hafif ise üçte birine kadar eksiltir.

Kıymet tâyini için cürmün mevzuu olan şeyin yahut vaki zararın cürüm işlendiği zamandaki kıymeti nazarı dikkate alınır. Yoksa failin istihsal eylediği menfaat hesap edilmez.

Eğer fail aynı nev'iden olan cürümlerden dolayı mükerrer bulunur veya bu babın ikinci faslında yazılı cürümlerden birini işlemiş olursa cezayı tenkise mahal yoktur."

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, ilk inceleme raporu, itiraz konusu yasa kuralı ve ilgili Anayasa kuralları ile bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A- Sınırlama Sorunu

Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddesine göre Anayasa Mahkemesi'ne itiraz yoluyla yapılacak başvurular, itiraz yoluna başvuran Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada uygulayacağı yasa kuralı ile sınırlıdır.

Türk Ceza Kanunu'nun Mal Aleyhine Cürümler başlıklı Onuncu Babı'nın ikinci faslında yer alan 495. madde ile yağma suçu düzenlenmekte, aynı faslın 497. maddesinde ise bu suçun belirli şekillerde işlenmiş olması halinde daha ağır ceza verileceği öngörülmektedir. Türk Ceza Kanunu'nun 497. maddesinin birinci fıkrasında yağmanın geceleyin veya silah ile tehdit edilerek işlenmesi hali ağırlaştırıcı neden olarak kabul edilmiştir

Mahkemenin bakmakta olduğu davada, suçun geceleyin işlenmesi nedeniyle sanıklar hakkında TCK'nun 495. maddesinin birinci fıkrası yoluyla 497. maddesinin birinci fıkrasına göre ceza uygulanması istenmektedir. 497. maddenin birinci fıkrasının uygulanması ise suçun "geceleyin" veya mağdurun "silah ile tehdit edilerek" işlenmesine bağlıdır. Olayda, suç gece işlenmiş ancak, silah tehdidi ile işlenmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu "...bu babın ikinci faslında yazılı cürümlerden birini işlemiş olursa cezayı tenkise mahal yoktur." ibaresinin Türk Ceza Yasası'nın 497. maddesinin birinci fıkrasındaki "...geceleyin..." sözcüğüyle sınırlı olarak incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

B- On Yıllık Süre Sorunu

İptali istenen 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 522. maddesinin son fıkrasının "...bu babın ikinci faslında yazılı cürümlerden birini işlemiş olursa cezayı tenkise mahal yoktur." bölümü için daha önce yapılan başvuru 6.7.1993 günlü, Esas 1993/16, Karar 1993/24 sayılı kararla "geceleyin" sözcüğü ile sınırlı olarak esasın incelenerek Anayasa'ya aykırı olmadığı gerekçesi ile reddedilmiş ve karar 21.8.1993 günlü, 21675 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Yasa'nın 28. maddesine göre, Anayasa Mahkemesi'nin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı yasa hükmünün Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

Anayasa Mahkemesi'nce işin esasına girilerek reddedilen itiraz konusu kural hakkında yeni bir başvurunun yapılabilmesi için, önceki kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı 21.8.1993 gününden başlayarak geçmesi gereken on yıllık süre henüz geçmemiştir.

Bu nedenle, başvurunun Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Yasa'nın 28. maddesi uyarınca reddi gerekir.

IV- SONUÇ

1.3.1926 günlü, 765 sayılı "Türk Ceza Kanunu"nun 497. maddesinin birinci fıkrasındaki "...geceleyin..." sözcüğü ile sınırlı olarak incelenen aynı Yasa'nın 522. maddesinin son fıkrasının "... bu babın ikinci faslında yazılı cürümlerden birini işlemiş olursa cezayı tenkise mahal yoktur" bölümüne ilişkin itiraz başvurusunun, Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Yasa'nın

Esas Sayısı : 2002/68
Karar Sayısı : 2002/44

28. maddelerinin son fıkraları gereğince REDDİNE, 17.4.2002 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Mustafa BUMİN	Haşim KILIÇ	Samia AKBULUT
Üye	Üye	Üye
Yalçın ACARGÜN	Sacit ADALI	Nurettin TURAN
Üye	Üye	Üye
Aysel PEKİNER	Ertuğrul ERSOY	Tülay TUĞCU
Üye		Üye
Ahmet AKYALÇIN		Enis TUNGA